

« . . . Α' — Δημόσια γραφεῖα ἢ νῆσός μας δὲν εἶχεν ἀπαρχῆς, ὥστε νὰ φυλάττεται τάξις τις εἰς τὰ πωλητήρια ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅσα φαίνονται ἐν τῇ νήσῳ μας δὲν φυλάττουσι τὴν αὐτὴν τάξιν καὶ ρυθμόν.

Β' — Αἱ διαθῆκαι ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὸν διατιθέμενον εἰς ἓν ἄτομον, ὁποῦ αὐτὸς εἶχεν εἰς ὑπόληψιν καὶ γραφόμεναι ἐμαρτυροῦντο ἀπὸ δύο-τρεις μάρτυρας καὶ εἶχον τὸ κῦρὸς των. Ἐνίοτε ἐπεκυροῦντο ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πεντάδα τοῦ τόπου.

Γ' — Εἰς τὴν ἀδιάθετον κληρονομίαν ἐδιορίζετο μία ἐπιτροπὴ ἀπὸ συγγενεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς οἰκονομίαν, καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐπεῖχε σχεδὸν τόπον διαθήκης.

Δ' — Προικοσύμφωνα δὲν ἐσυνήθισαν οἱ πολῖται μας νὰ κάμωσι ποτὲ ἐν καιρῷ προικοδοσίας, αἱ δὲ προικοπαράδοσεις ἐγίνοντο καὶ γίνονται μεταξὺ γαμβροῦ καὶ πενθεροῦ πάντοτε ἄνευ ἔγγράφων.

Ε' — Εἰς τὰ χρεωστικὰ συμβόλαια θαλάσσης καὶ ξηρᾶς ἐγίνοντο πολλαὶ σημειώσεις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν καταστίχοις, τὰ ὁποῖα ἐπεῖχον τόπον τακτικοῦ χρεωστικοῦ ἔγγράφου.

Σ' — Εἰς τὰς ἐμπορικὰς καὶ ναυτικὰς συμφωνίας ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ περὶ τῶν προηγουμένων τάξις· τακτικὰ ἔγγραφα δηλαδὴ καὶ ἐντελῆ, ὀλίγα εὐρίσκονται. . . . Πίστις ἀκριβῆς καὶ ἐντελὴς τιμιότης περιπολάζουσα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν τῆς νήσου μας, ἐπέφερε τὴν ἑλλειψιν τακτικῶν ἔγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐλογίζοντο ὡς μὴ ἀναγκαῖον . . . ».

802

1829. Ἐγγραφον 27 Ἀπριλίου Δημογερόντων Πόρου,

εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἐγκυκλίου, ἐν 48, σ. 13–15. Πρβλ. ἀνωτέρω ἀριθ. 800.

Α'. — . . . Εἰς τὰ πωλητήρια ἔγγραφα προτιμῶνται α' οἱ ἀδελφοί, β' οἱ συγγενεῖς, γ' οἱ συμπλιασταὶ καὶ δ' κάθε πολίτης, ἐντόπιος ἢ ξένος, ὅταν ὁμῶς τὰ πωλητήρια γίνονται εἰς ξένους, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν στενοτέρων συγγενῶν, τότε (ἐὰν) εἰς διορίαν ἐξ μηνῶν δὲν ἔλθῃ ὁ συγγενὴς νὰ τὸ ζητήσῃ, τότε εἶναι καλὰ πωλημένον εἰς τὸν ξένον. Κατὰ παλαιὰν συνήθειαν τοῦ τόπου, εἰς τὰ πωλητήρια ἔγγραφα ὑπεγράφεοντο καὶ ἱερωμένοι καὶ λαῖκοι καὶ πολλάκις, ὡς ἔτυχε, πότε ἓνας ὑπεγράφετο καὶ πότε πολλοί, εἴτε κοσμικὸς εἴτε ἱερωμένος, ἀλλὰ τὰ περισσότερα ἐγίνοντο ἔξω τῆς καγκελλαρίας. Ὅλα αὐτά, ὅσα ἔγιναν πρὶν τοῦ Γεροντικοῦ νέου συστήματος, εἶναι δεκτὰ εἰς τὴν νήσον μας καὶ καλῶς ἐπικυρωμένα.

Β' — . . . Ὅσον δὲ περὶ τοῦ τρόπου καὶ τάξεως τῶν διαθηκῶν, ἐπειδὴ συνέβη νὰ γίνονται κατὰ παλαιὰν συνήθειαν μὲ μεγάλην ἀταξίαν, δὲν ἤμποροῦμεν νὰ δώσωμεν γενικὸν κανόνα περὶ τούτων . . . ἀλλὰ δίδομεν γνώμην, ὅτι ὅλαι αἱ πρὸ τῆς νεωστὶ συστάσεως τῶν δημογεροντιῶν γενόμεναι διαθῆκαι πρέπει κατὰ συγκατάβασιν τοῦ δικαστηρίου, νὰ παρουσιάζωνται πρότερον εἰς τὴν τοπικὴν δημογεροντίαν νὰ γίνεσθαι ἢ ἀνήκουσα ἐξέτασις, τὴν ὁποίαν θέλει διευθύνει κατὰ χρέος ἡ τοπικὴ δημογεροντία, νὰ πληροφορεῖται τὸ Σ. Δικαστήριον.

Γ' — Περὶ τοῦ τρόπου καὶ τάξεως τῆς ἀδιαθέτου κληρονομίας.

Ἄν οἱ γονεῖς ἀποθάνουσι καὶ ἀφήσουσι τὰ τέκνα των, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, ἦτον συνήθεια τὰ ἀρσενικὰ νὰ ὑπανδρεύουσι τὰ θηλυκὰ ἀπὸ τὴν πατρικὴν καὶ μητρικὴν παρουσίαν, καὶ μετὰ τὴν ὑπανδρείαν τῶν θηλυκῶν, νὰ μοιράζωσι τὰ ἀρσενικὰ ἐξίσου τὴν ἐπί-

λοιπον περιουσίαν. Ἐάν ὅμως καὶ ἡ πατρικὴ περιουσία δὲν ἦτον ἀρκετὴ διὰ τὴν προῖκα τῶν θηλυκῶν, τότε ἦτον εἰς χρέος τὰ ἀρσενικά νὰ βοηθῶσι τὸ κατὰ δύναμιν καὶ ἐξ ἰδίων τῶν διὰ τὴν ὑπανδρείαν τῶν θηλυκῶν ὡς ἀδύνατα μέρη. Ἐάν ὅμως οἱ γονεῖς, ἀφοῦ ὑπανδρεύσωσι ὅλα τὰ θηλυκὰ ἀποθάνωσι χωρὶς διαθήκην, τότε τὰ ἀρσενικά μοιράζωσι τὴν ἐπίλοιπον περιουσίαν, χωρὶς νὰ πειράζονται πλέον ἀπὸ τὰ θηλυκὰ, τὸ δὲ χρέος τοῦ πατρὸς εἶναι εἰς βάρος τῶν ἀρσενικῶν, ὅσαι δὲ ζημίαι καὶ κέρδη ἤθελον ἀκολουθήσει μετὰ τὴν ὑπανδρείαν τῶν θηλυκῶν, αὐτὰ μένουσιν πάντοτε εἰς λογαριασμὸν τῶν ἀρσενικῶν· ἡ δὲ τριμερὴς κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον.

Δ' — Περὶ τοῦ τρόπου καὶ τάξεως τῶν προικοσυμφώνων καὶ προικοπαραδόσεων.

Ὅσα κινητὰ καὶ ἀκίνητα καὶ μετρητὰ γραφθοῦν ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς εἰς τὰ προικοσύμφωνα, ὅταν εἶναι τακτικά, δίδονται ὅλα ἀνελλιπῶς. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ τακτικὸν καὶ τὸ ἄτακτον τῶν προικοσυμφώνων καὶ προικοπαραδόσεων δὲν δύναται ἡ δημογεροντία νὰ τὸ παραστήσῃ γενικῶς εἰς τὸ Δικαστήριον, χωρὶς νὰ ὑποπέσῃ εἰς σφάλμα διὰ τὸ ἀνώμαλον, διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ νὰ ἐξετάζεται πρῶτον ἀπὸ τὴν δημογεροντίαν καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις αὐτῆς, νὰ πληροφορεῖται τὸ Σ. Δικαστήριον.

Ε' — . . . Ὅσον διὰ τὰ θαλασσιὰ συμβόλαια καὶ κρισολογίας, ὅλα συνηθίζουσιν νὰ γίνωνται κατὰ τὸ ἦθος τῆς Ὑδρας. Ὅσον δὲ διὰ τῆς ξηρᾶς συμβόλαια, εἰ μὲν ἔχῃ ὁ χρεωφειλέτης μετρητά, πληρώνεται τὸ χρέος μετὰ τοῦ νενομισμένου τόκου, εἰ δὲ δὲν ἔχῃ μετρητά, τότε ἐκτίθενται εἰς δημοπρασίαν τὰ ὑποστατικά του μὲ διωρισμένους ἐκτιμητὰς ἀπὸ τὴν δημογεροντίαν, διὰ νὰ μὴν γίνεσθαι καμμία κατάχρησις εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ πολίτου, ἐκπίπτουσας τὸ διάφορον. Ἐάν ὅμως καὶ δὲν φθάσῃ ἡ περιουσία τοῦ πολίτου εἰς τελείαν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους, τότε γίνεται ἀναλογία μεταξὺ τῶν δανειστῶν ἀπὸ τὴν συναχθεῖσαν ἐκτίμησιν τῆς περιουσίας, ἡ δὲ προῖκα τῆς γυναικὸς δὲν ἐνέχεται παντάπασιν εἰς τὸ χρέος τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ εἶναι πάντοτε ἐδική της.

Σ' — . . . α) Περὶ τῶν ἐμπορικῶν, αἱ συμφωνίαι τῶν ἐμπόρων μας ἐγίνοντο καὶ διὰ λόγου καὶ ἐγγράφων. Διὰ λόγον μὲν, ὅταν δύο σύντροφοι ἐσυμφωνοῦσαν ἢ μόνοι των, ἢ ἐμπροσθεν δύο μαρτύρων καὶ ἤνοιγαν ἐργαστήριον ἢ ἐμπόριον, καὶ ἐὰν δὲν ἐσυμφωνοῦσαν εἰς τὸ τέλος τὴν συντροφίαν των, διὰ νὰ ἐξοφληθοῦν, ἐσυμβιβάζοντο διὰ τῆς τοπικῆς δημογεροντίας. Τὰ δὲ ἐγγράφα ἐσυνήθιζον νὰ γίνωνται μεταξὺ δύο συντροφευομένων, πότε μὲν ἀμάστιχα καὶ πότε διὰ μαρτύρων, δυνάμει τῶν ὁποίων, ὅταν ἔμενον ἀσύμφωνοι, ἐθεωροῦσεν ἡ τοπικὴ καγγελαρία τὴν διαφορὰν των. β) Περὶ μὲν τῶν γεωργικῶν συμφωνιῶν ἐγίνοντο κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον. γ) Περὶ δὲ τῶν ναυτικῶν συμφωνιῶν ἐσυνήθιζον οὕτως : εἰς μὲν τὴν σκάφην τῶν πλοίων ἐγίνοντο ἐγγράφα μεταξὺ τῶν παρτζινεβέλων καὶ πλοίαρχων διὰ τὰ ἀναλογοῦντα ἐκάστῳ μερίδι . . . κατὰ τὰ ὁποῖα ἐκρισολογοῦντο. Τὰ δὲ κεφάλαια ἐδίδοντο εἰς τὸν πλοίαρχον κοινῶς μὲν διὰ λόγου καὶ σπανίως δι' ἐγγράφων. Καὶ τελειωθέντος τοῦ ταξειδίου, ἐδίδοντο ἀμέσως αὐτὰ τὰ κεφάλαια μὲ τὰ διάφορά των, κατὰ τὰ κέρδη ὅπου ἤθελε δείξει τὸ ἐμπόριον . . .».

803

1829. Ἐγγραφον, 2 Μαΐου, Δημογερόντων Σαλαμίνοϛ,

εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 ἐγκυκλίου, ἐν 48, σ. 16. Πρβλ. ἀνωτέρω ἀριθ. 800.

«Α' — Ὅστις ἤξευρε γράμματα ὅπου ἡ περίστασις τὸν παρουσίαζεν ἐμπροσθεν τοῦ πω-

